

O ISPITĂ A PĂRINTELUI IUSTIN

(fragment)

Părintele Iustin Maniu este, de câteva zile, de nerecunoscut. Rătăcește ca un somnambul printre lucruri și uneori are lacrimi în ochi. O părere de rău copleșitoare îi acoperă sufletul, o durere fără leac, nu vorbește, refuză și să mănânce, spre uimirea preotesei, care nu-l mai văzuse nu l-a mai văzut într-o asemenea stare niciodată.

– Vino, părinte, să mănânci..., îl cheamă ca de obicei, dar nu zice nimic, clatină din cap, suspină și abia dacă se înduplecă să mai soarbă câteva linguri dintr-o supă.

Nu-l înduplecă nimeni să mărturisească ce s-a întâmplat, nici măcar cele trei fete pe care le are, toate eleve, cea mai mare în clasa a VIII-a. Încerau să-i alunge tristețea, întrebându-l câte ceva când își făceau temele, dar părintele era de neclintit. Nu le venea să creadă că tatăl, atât de răbdător, veghetorul lor la rezolvarea temelor, acum nu le mai acordă nicio atenție. Preoteasa îl auzea noaptea suspinând prin somn și se gândea la vreo suferință ascunsă, dar, cu toate că l-a rugat de nenumărate ori să-i spună ce are, nu a putut să afle nimic. A vorbit cu preoții de la Biserica „Toți Sfinții”, unde slujea, să-i întrebe dacă în ultimul timp au observat ceva ciudat în comportarea colegului lor. Nimic. Poate doar o creștere a exigenței pentru slujire, aratăta în severitatea cu care le făcea unele observații, răspunsurile incisive la anumite întrebări, lucru într-adevăr neobișnuit până atunci. Om îngăduitor altădată cu greșelile celorlalți, acum se arăta necruțător, și nu era vorba numai de dâșii, ci și de credincioșii care îl solicitau, mai ales la spovedanie. Niciun preot până atunci nu a oprit atâta lume de la împărtășanie. Ajunseseră oamenii să-l ocolească, nedumeriți și speriați, fiindcă nu numai că îi oprea de la împărtășanie, ci îi și dojenea minute în șir. Da, erau la fel de nedumeriți ca și preoteasa, dar nu puteau să-l descoasă, fiindcă refuza orice discuție pe această temă. În predică se vedea mai bine schimbarea prin care trecea părintele, fiindcă, indiferent care ar fi fost subiectul, spunea cam același lucru despre nevrednicia credincioșilor, care, în loc să alerge mai des la rugăciune, aleargă prin magazine ca apucații.

– De am lăsa deschisă biserica toată ziua, ar fi, oare, atâta lume câtă se află în magazine? Răspunsul îl dăd fără ezitare: nu. Colindați magazinele și puneți în coșuri tot felul de produse, abia le puteți ridica de jos, dar, în acest timp, coșurile sufletești rămân goale. Fericitul apostol Pavel a spus la I Tesaloniceni 5 cu 17 „Rugați-vă neîncetat”, nu „Cumpărați neîncetat”! Ce folos aveți din alergările prin magazine? Folosul morții, căci hrăniți cu asupra de măsură trupul muritor, dar ce faceți cu sufletul nemuritor? Îl lăsați în uscăciune, nu-i dați hrană continuu și credeți că sunteți creștini dacă vă

închinați lui Dumnezeu câteva minute pe zi, și atunci cu mintea împrăștiată!... Lăsați toate ale lumii acesteia și avântați-vă fără preget spre cealaltă lume, a vieții veșnice.

– Părinte, exagerezi... îi spuse la un moment dat părintele Dorin Petrescu, fost coleg de facultate. O să alungi credincioșii din biserică...

– Greșești, frate, greșești... Trebuie schimbate radical anumite lucruri. Ce folos că e plină biserica, dar credincioșii adevărați nu sunt nici cât să-i numeri pe degetele de la o mână? Asta vrem noi – campanie electorală, nu mântuire?

– Te cunosc de mult timp, dar niciodată nu am observat asemenea izbucniri la frăția ta. Ce s-a întâmplat?

Părintele Iustin a întors spatele brusc și a ieșit din altar.

– Lasă, o să-și revină... zise părintele Aurelian Ionescu, cel de-al treilea slujitor, mai în vârstă, care a văzut multe la vremea dâșului. Are o ispită – s-a prăbușit sfințenia peste el... Stăm deoparte și intervenim numai când se va întâmpla ceva grav... E o ispită demonică, de mândrie nemăsurată... M-a întrebat într-o zi de ce nu poate face minuni, de vreme ce a zis Mântuitorul că orice vom cere în numele Lui se va face, că „pe bolnavi mâinile veți pune și bine le va fi”, că vom învia și morți...? I-am răspuns că din pricina păcatelor noastre nu se pot face acestea, dar mi-a replicat că Iisus nu a pomenit de așa ceva... Cred că acum se pregătește să facă minuni...

Predicile părintelui Iustin au continuat în același stil, o înșiruire de acuze la adresa credincioșilor, care preferau să meargă la alte biserici. Nu după mult timp, în biserică, mai ales când era de rând dâșul, au început să vină grupuri de credincioși și credincioase care atrăgeau atenția prin metaniile mari, la toate icoanele, cu plecări ale genunchilor și ale frunții până la podea, cruci mari, demonstrative, participare vocală la liturghie, încât abia se mai auzeau cântăreții. Nedumeriți, parohienii le făceau loc, ca în fața unor invadatori. Femeile purtau rochii lungi, negre, până la călcăie, batic alb, iar bărbații costume negre, cămăși albe, bărbi lungi. Erau ucenicii părintelui Iustin, după cum credea toată lumea. Numai așa se explica prezența lor. Venirea coincidea cu schimbarea bruscă a conduitei, vorbirii, atitudinii părintelui Iustin. Când părintele se lansa în critici severe, nu se întristau, nu lăsau privirile în podea, ci, parcă fericiți, ridicau fruntea spre cer zâmbind. Păreau fascinați. Greu de înțeles ce coardă sensibilă atingea părintele, ce gânduri punea în lucrare dacă nou-veniții se manifestau atât de zgomotos. Parcă pândiseră un moment potrivit pentru a-și pune un anume plan în aplicare, cum s-a văzut într-o

Toiugul lui Moise III

Lucas & Gabriel 2014

duminică de la începutul Postului Mare. Așteptaseră să se termine predica și s-au dezlănțuit. La început, o oarecare rumoare atrase atenția credincioșilor, apoi un bărbat cu voce puternică strigă: „Jos patriarhul comunist! Jos patriarhul comunist! Jos patriarhul comunist!”. Fu urmat de vocile celorlalți, tot mai puternice. Așa ceva nu se mai întâmplase niciodată în biserică. Paralizați de uimire, câteva clipe, nici părintele, nici episcopii nu știau ce să facă, dar cântărețul făcu semn celor din apropiere să-i dea afară. Începu o busculadă de nedescris. Țipetele abia acopereau lozinca „Jos patriarhul comunist!” când, la un moment dat, se auzi o bubuitură foarte puternică. Toată lumea rămase încremenită. Cineva aruncase o petardă chiar pe scările bisericii. Cei care apucaseră să iasă s-au retras înspăimântați și din grupul prins la mijloc s-au auzit țipete: „Murim! Murim! Murim!”. Numai o minune mai putea acum calma spiritele. Cineva chemase poliția și se auziră de îndată fluierele polițiștilor, care au degajat ieșirea și, în același timp, au avut grijă să rețină câțiva oameni din grupul celor în negru. Puțin câte puțin, s-a lăsat liniștea în biserică. Părintele Iustin ajunsese la otpust, impasibil, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Nu spuse niciun cuvânt în legătură cu ce s-a întâmplat. Îl așteptau, consternați, ceilalți doi preoți. Nu știau cum să înceapă.

– Du-te, părinte, a venit poliția, dă explicații... zise părintele Aurelian. Ești singurul în măsură să dai explicații...

– Ce explicații, de ce? răspunse nervos.

– Despre ce s-a întâmplat... Îți place, ești mulțumit? Nu crezi că, prin atitudinea ta, ai provocat această tulburare?

– Nu am niciun amestec...

Tocmai atunci veni un episcop și le aduse la cunoștință că polițiștii așteaptă un preot cu care să stea de vorbă.

– Mergi tu, zise părintele Dorin, fostul coleg de facultate... Ești de rând, deci ai întreaga responsabilitate pentru ce se întâmplă în biserică... Nu aștepta să mergem noi.

– Nu vii cu mine?

– Nu, nu vreau să fiu amestecat în această poveste...

Părintele Iustin nu avu încotro. Se dezbracă de veșminte și ieși din altar. Ceilalți doi preoți ieșiră și ei să-i miruiască pe credincioși, făcându-și semn să nu discute cu ei despre ce s-a întâmplat. Altă dată, când spiritele se vor calma, spre a nu da prilej la diferite comentarii. Oricum, tot ce s-a întâmplat se răsfrângea și asupra lor, fiindcă cine mai știa care dintre ei a fost vinovat sau nu de un asemenea tărăboi tocmai într-o biserică. O să se întindă zvonul ca un fulger în oraș. Miruital nu dură mult și intrară în altar îngându-și. Nu știau ce e de făcut. Abia se așezară să-și tragă sufletul, că Părintele Iustin apără cu o hârtie în mână bombănind.

– Nu-i drept, domnule, nu-i drept...

Își ridicară privirile nedumeriți.

– M-au amendat... Ticăloșii!... Mi-au luat salariul pe două luni. Ce mă fac? Trebuie să plătesc impozitul, RCA-ul, locul de parcare, să le cumpăr fetelor cele de trebuință... Ce mă fac?...

Se lăsă un moment de tăcere.

– Părinte, zise părintele Aurelian, nu fi trist, o să se rezolve... Chestiunile acestea materiale se rezolvă. Mai greu e cu celelalte, de alt tip. Ca să te eliberez de această grijă și să putem sta de vorbă în liniște sufletească, îți spun că nu o să plătești amenda. O să îl rog pe ginerele meu, care este adjunct al Inspectoratului Județean de Poliție, să anuleze amenda. Problema nu este asta. Ci frăția ta. Ce se întâmplă? Ne poți spune și nouă?

– Cu ce?

– Părinte, nu face pe naivul. Nu ești chiar atât de orb să nu vezi că noi suntem de mai mult timp îngrijorați. Ești de nerecunoscut. Nu putem rămâne indiferenți. Trebuia să intervenim mai repede și, poate, nu s-ar fi întâmplat ceea ce s-a întâmplat.

– Vreți să spuneți că sunt vinovat de scandalul din biserică?

– Da, ești vinovat, interveni părintele Dorin. E incalificabil ce s-a întâmplat.

– Da?! Și voi unde ați fost?

– Noi am fost acolo unde ne era locul.

– Părinte Aurelian, cu ce am greșit eu că am sporit puțin exigențele morale în îndrumările credincioșilor?

– Nu ai greșit cu ei, ci cu tine. Tu ai credea că, dacă ei vor deveni sfinți, o să devii și tu. Greșit. Mândria ta o să te împiedice. Te-ai purtat în ultimul timp cu noi de parcă am fi cei mai păcătoși dintre oameni. Nimic n-a fost pe măsura exigenței tale, pe care ți-ai impus-o artificial și nesăbuit.

– Iustin, fii pe măsura firii tale, zise părintele Dorin. Bruscată, firea o să se răzbune. Și ce vrei mai mare răzbunare decât ceea ce s-a întâmplat azi în biserică? Imaginea hărmlăiei din biserică e a firii tale răzvrătite.

– Chestii intelectualiste, care nu țin cont de starea de decădere morală a credincioșilor... Nu e nicio legătură între starea mea sufletească și ceea ce se întâmplă în jurul meu...

– Asta să o crezi tu... zise părintele Aurelian. Preotul trebuie să fie un izvor de lumină, nu de întunecate considerații despre starea credincioșilor care, de bine, de rău, sunt în biserică... Du-te în supermarket și ține predici cum ții tu, dar ai grijă să stai aproape de o ușă pe care să fugi, că s-ar putea să te linșeze. Te știu om cultivat, așa că mi-e greu să cred că nu vezi cum ai manipulat atitudinea unor credincioși. Spiritul răzvrătit din predicile tale a creat impresia că vei deveni un stindard al politicii lor... al politicii, nu al credinței lor! Inevitabil ai ajuns, deși nu ți-au solicitat aceasta, „purtătorul” lor de cuvânt. Poliția te-a amendat fiindcă a aflat de la ei cine i-a provocat la o asemenea acțiune... Știi cine sunt? Nu știi. Am întâlnit un asemenea grup pe stradă și, văzând că sunt preot, m-au înconjurat și m-au luat la întrebări de ce nu iau atitudine împotriva patriarhului, că suntem toți niște comuniști vânduți lor, securiști... Cine sunteți voi să mă judecați astfel? Noi suntem Legiunea Arhanghelului Mihail. Părinte, vezi în ce horă ai intrat?

– Doamne ferește, părinte, nici vorbă de așa ceva!...